

Dogovor o krajinsko sprejemljivih projektih za rabo vetrne energije

Predstavniki švicarskih energetskega podjetij in organizacij, ki se ukvarjajo z varstvom krajine, se bodo v prihodnje zavzemali za okolju sprejemljivejšo rabo vetrne energije. V ta namen so tudi dosegli soglasje glede skupnih usmeritev za projekte na področju vetrne energije. Na podlagi dogovora naj bi se odločili za enako "razvojno pot" vetrne energije na območju Švice.

Tudi proizvodnja obnovljivih virov energije je deloma povezana s precejšnjimi posegi v naravno okolje in krajino.

© Heinz Heiss / Zeiteinspiegel

Kot primer za to lahko navedemo načrtovano gradnjo vetrnega parka na gori Mont Crosin v Bernski Juri, trenutno največjem švicarskem vetrnem parku. Podlaga za izdani sklep o gradnji elektrarne je široko zasnovana študija, katere izdelavo so pri neodvisnih strokovnjakih naročili podjetje, ki bo upravljalo z vetrnim parkom, organizacije varstva krajine in pristojne državne službe.

Praviloma naj bi za gradnjo prišle v poštev le tiste lokacije, ki so ustrezne zaradi dobrega vetrnega potenciala in so po cestah in prek vodov dostopne celo leto. Seveda naj se pri tem ne bi smelo posegati v zavarovana območja in izpostavljene lege. Izogibati se je

treba gradnji posameznih objektov in se raje odločiti za parke s strnjeno lego na enem mestu. Poleg tega bo treba paziti, da bodo naseljeni predeli, gozdni robovi in naravni vodotoki med seboj dovolj oddaljeni.

Na skupna prizadevanja Švicarskega sklada za varstvo krajine in podjetja za upravljanje vetrne elektrarne Juvent SA za ustrezno rabo vetrne energije je treba gledati tudi z drugega vidika, ki predvideva občutno širjenje proizvodnje v prihodnjih letih. Od prihodnjega leta dalje bo proizvodnja elektrike iz vetrne energije v Švici subvencionirana z nadomestilom za odjem energije, s čimer bo mogoče pokriti stroške.

Na svetovni ravni je trg vetrne energije leta 2007 z okoli 20.000 MW inštalirane moči dosegel nov rekord. Tako npr. tudi Francija že išče alternativne rešitve za jedrsko energijo in pospešeno gradi vetrne elektrarne.

Vir in več informacij na

http://www.nzz.ch/nachrichten/schweiz/nutzung_der_windenergie_ohne_landschaden_1.810006.html (de),

http://www.sonnenseite.com/index.php?pageID=6&news:oid=n10741&template=news_detail.html (de), <http://www.drs1.ch/www/de/drs1/sendungen/echo-der-zeit/2644.bt10045761.html> (de)

Vsebina

Stran 1

Dogovor o krajinsko sprejemljivih projektih za rabo vetrne energije

Stran 2

Čezmejno srečanje na vrhu predstavnikov Zelenih

Podatki o turističnih tokovih na alpskih območjih

Razširjenost bobra na območju Švicarske planote

Furlanija/I: prednost obstoječim železniškim progam

Stran 3

Bleščeča planinska koča na pogorju Monte Rose

Vodni viri v Himalaji so ogroženi

Subvencije EU s povratno veljavo za Južno Tirolsko

Geoprotecta: švicarski strokovni sejem za integralno obvladovanje tveganj pri naravnih nesrečah

Stran 4

O tem in onem

Prireditve

Saj ni res, pa je...

Najpomembnejši članki:

Več na strani 2: Čezmejno srečanje na vrhu predstavnikov Zelenih

20. avgusta 2008 so najvišji predstavniki stranke Zelenih iz nemških zveznih dežel Bavarska in Baden-Württemberg ter avstrijskih dežel Vorarlberg in Tirolska na srečanju na vrhu razpravljali o skupnih ključnih točkah čezmejne alpske politike.

Več na strani 3: Bleščeča planinska koča na pogorju Monte Rose

Prejšnji teden so ob vznožju vrha Dufour na pogorju Monte Rosa nad švicarskim Zermattom začeli graditi novo planinsko kočo. Novi objekt Švicarske planinske zveze, ki ga bodo postavili ob 150-letnici švicarske Zvezne tehniške visoke šole v Zürichu, bo podoben lesketajočemu se gorskemu kristalu.

Čezmejno srečanje na vrhu predstavnikov Zelenih

20. avgusta 2008 so najvišji predstavniki stranke Zelenih iz nemških zveznih dežel Bavarska in Baden-Württemberg ter avstrijskih dežel Vorarlberg in Tirolska na srečanju na vrhu razpravljali o skupnih ključnih točkah čezmejne alpske politike. Za kraj srečanja so namenoma izbrali prvi nemško-avstrijski čezmejni naravni park Nagelfluhkette in tako tudi na simbolni ravni opozorili, da varstvo rastlinskih in živalskih vrst in podnebja ter politika delovnega trga in prometa ne poznajo meja in da je mogoče le skupaj uspešno uresničevati naravi sprejemljivo alpsko politiko.

Na srečanju je razprava tekla o podnebnih spremembah, prometu in zavarovanih območjih, ob koncu srečanja pa so najvišji „zeleni“ politiki iz dveh držav in štirih dežel sprejeli še skupne zahteve alpske politike.

Vir: <http://www.umwelttruf.de/news/111/news0.php3?nummer=15992> (de)

Podatki o turističnih tokovih na alpskih območjih

Sredi avgusta so bili objavljeni podatki o turističnih tokovih na nekaterih alpskih območjih za leto 2007. Deželni inštitut za statistiko (ASTAT) iz Bolzana/I je v informativnem biltenu „Turizem na nekaterih alpskih območjih za l. 2007“ objavil konkretne podatke za švicarske kantone Ticino, Graubünden in St. Gallen, avstrijske zvezne dežele Vorarlberg, Tirolska in Salzburg, nemško deželo Bavarsko ter italijanskih pokrajin Bolzano, Sondrio, Trento in Belluno. Tako v raziskanih alpskih območjih nastanitvena ponudba razpolaga s skorajda 21.000 gostinskimi prenočitvenimi obrati, ki skupaj premorejo 807.000 postelj. V tem obdobju so v omenjenih obratih našli 110 mio. prenočitev in 27 mio. prihodov. Gostje so v krajih preživeli povprečno 4,1 dneva.

Četrtna ponudbe odpade na Tirolsko, druga alpska območja z velikimi prenočitvenimi zmogljivostmi v letu 2007 so še Južna Tirolska (18,5 %), dežela Salzburg (13,6 %) in Bavarska (12,8 %).

Ugotovljeno je bilo, da se je v letu 2007 v celoti povečalo število prenočitev na vseh alpskih območjih. Zanimiva pri tem je ugotovitev, da večino predstavljajo domači gostje, to pa dokazuje, da so ljudje posebej „zvesti“ domačim krajem. Vir: <http://www.provinz.bz.it/lpa/285.asp?art=239096> (de/it)

Sölden na avstrijskem Tirolskem je na prvem mestu med alpskimi turističnimi kraji.

© Ötztal Tourismus

Razširjenost bobra na območju Švicarske planote

V švicarskih vodah živi danes okoli 1600 bobrov, kar je skorajda štirikrat toliko kot pri zadnji cenitvi leta 1993. Povečalo se je tudi območje razširjenosti te živalske vrste: še pred 15 leti je bober naseljeval le posamezne predele na območju Švicarske planote in kantona Valais, danes pa je doma v številnih večjih rekah na območju Švicarske planote. V Alpah se bober doslej še ni naselil, edina izjema je dolina reke Rone v Švici, kjer je bilo plašnega glodalca mogoče opaziti od Ženevskega jezera pa vse do Briga.

Konflikti med divjadjo in človekom so vedno pogostejši in to se dogaja tudi pri bobru: ta spodkopava obrežne poti, podira sadna drevesa ali pa se loteva koruze in sladkorne pese, sicer pa so možnosti, da bi bober povzročil škodo, ocenjene kot majhne, saj se od vode le redko oddalji več kot deset metrov. Če pa bi brežine v večji meri prepustili naravi, bi se naše poti in poti bobra zagotovo križale še bolj pogosto.

Več informacij na: <http://www.bafu.admin.ch/aktuell/medieninformation/00004/index.html?lang=de&msg-id=20812> (de/fr/it), NZZ, 25. 8. 2008

Bobber se v švicarskih rekah in potokih počuti očitno zelo dobro.

© Kurt Bouda / PIXELIO

Furlanija/I: prednost obstoječim železniškim progam

Načrt, ki predvideva izboljšanje in gradnjo obstoječe železniške infrastrukture, bi lahko odpravil velik del težav, ki se navezujejo na tovorni in potniški promet med Furlanijo v severovzhodni Italiji in sosednjima državama Slovenijo in Avstrijo. To potrjuje tudi študija, ki jo je o tej problematiki objavil WWF. Zdi se, da bo v praksi mogoče uresničiti novi model prometnega razvoja, na podlagi katerega bo tovorni promet na relaciji Opčine – Trbiž/I v smeri proti vzhodu in srednji ter severni Evropi postal pretočnejši, ne da bi bilo treba pri tem "poseči" po novih stroškovno intenzivnih železniških progah za visoke hitrosti.

Dejstvo je, da ni težav s kapacitetami na mednarodnem prehodu na tromeji med Italijo, Avstrijo in Slovenijo. Študija je pokazala, da bi lahko tovorni promet z maksimalno izrabo obstoječe infrastrukture povečali za več kot dvakrat. Prometne tokove pa bi lahko z izgradnjo razširitvijo obstoječe proge povečali celo za triinpol- do petkrat.

Vir: <http://www.wwf.it/client/ricerca.aspx?root=17579&content=1> (it), povzetek študije :

<http://www.wwf.it/UserFiles/File/AltriSitiWWF/Friuli%20Venezia%20Giulia/Sintesi%20rapporto%20ferrovie%20Debernardi%20giugno%2008.pdf> (it)

Bleščeča planinska koča na pogorju Monte Rose

Prejšnji teden so ob vznožju vrha Dufour na pogorju Monte Rosa nad švicarskim Zermattom začeli graditi novo planinsko kočo. Novi objekt Švicarske planinske zveze, ki ga bodo postavili ob 150-letnici švicarske Zvezne tehniške visoke šole v Zürichu, bo podoben lesketajočemu se gorskemu kristalu. Koča ne bo nekaj posebnega le z arhitekturnega vidika, temveč bo ubrala novo pot tudi glede tehnologije rabe energije in tehnologije stavbe. Z inteligentno tehnologijo bo namreč koča na okolju prijazen način dosegla 90-odstotno stopnjo energijske samozadostnosti.

Avtorji ambiciozno zastavljenega gradbenega projekta želijo pokazati, kako je na ekstremnih legah mogoče uporabljati obnovljive vire energije in zgraditi skoraj v celoti energijsko samozadostno stavbo. Vodstvo projekta sedaj upa, da bo nova koča spodbudila tovrstno gradnjo tudi v nižinskih predelih.

Več informacij na <http://www.presseportal.ch/de/pm/100015731/100568132/mail> (de), <http://www.neuemonterosa-huette.ch> (de/fr), <http://www.ethz.ch> (de/en), <http://www.sac-cas.ch> (de/fr/it).

Fotomontaža sodobne koče na pogorju Monte Rosa, ki naj bi jo zgradili do konca leta 2009.

© Keystone

Vodni viri v Himalaji so ogroženi

Podnebne spremembe ogrožajo vodne vire v vzhodni Aziji. Po ocenah izvira 50 % vodotokov iz Himalaje iz tamkajšnjih ledenikov, stalno zamrznjenih tal in staljenega snega. S „strehe sveta“ prihajajo pritoki sedmih velikih azijskih rek in na območju njihovih povodij živi več kot milijarda ljudi.

V himalajskem pogorju se povprečna temperatura vsako desetletje poveča za 0,3 stopinje, kar je dvakrat tako hitro kot v svetovnem povprečju. Ledeniki se talijo občutno hitreje, kot so domnevali doslej. Poleg lokalnih pojavov, npr. poplav in blatnih tokov, se povečuje tudi nevarnost obdobja lakote, vojnih spopadov za vodne vire in energetske kriz. Podnebne spremembe se kažejo tudi v padavinskih vzorcih: v monsunskem obdobju so pogostejše snežne in dežne padavine, kar povzroča katastrofalne poplave. Nasprotno je količina padavin v sušnem obdobju še manjša, izredna sušna obdobja pa prizadenejo zlasti kmetijstvo.

Viri na <http://www.worldwaterweek.org/> (en), <http://cdurable.info/Himalaya-Le-rechauffement-climatique-menace-les-ressources-en-eau,1184.html> (fr)

Ali se bo Tibetanska visoka planota kmalu izsušila?

© BirgitH / PIXELIO

Subvencije EU s povratno veljavo za Južno Tirolsko

Po dolgotrajnih pogajanjih v Bruslju je Evropska komisija Južni Tirolski končno le odobrila izplačilo premij za rabo lesa. Deželni glavar Luis Durnwalder je ugotovil, da so premije nujno potrebne, če naj bi zagotovili ustrezno gospodarjenje z gorskim gozdom, saj je to povezano z občutno višjimi stroški, kot je to običajno pri lokacijah z ugodnimi naravnimi razmerami. Zaradi visokih stroškov se številnim lastnikom gozdov namreč ne izplača več gospodariti s svojimi gozdovi, to pa spet negativno vpliva na zdravstveno stanje gozdov. Glede na to, da gozd izpolnjuje številne funkcije (rekreativna funkcija, "zeleni pljuča", naravna zaščita pred plazovi in skalnimi podori), je zdrav gozd zagotovo nujno potreben za vsako gorsko regijo.

Potem ko je južnotirolska zahteva le dobila zeleno luč iz Bruslja, je Durnwalder napovedal, da premij v prihodnje ne bo le izplačeval, temveč bo zagotovil tudi izplačevanje z veljavnostjo za nazaj, in sicer od leta 2006 dalje.

Vir: http://www.provinz.bz.it/lpa/285.asp?redas=yes&aktuelles_action=4&aktuelles_article_id=241194 (de/it)

Geoprotecta: švicarski strokovni sejem za integralno obvladovanje tveganj pri naravnih nesrečah

V Sankt Gallnu v Švici bo od 13. do 15. novembra 2008 potekal prvi švicarski strokovni sejem Geoprotecta za integralno obvladovanje tveganj pri vseh naravnih nesrečah, ki se pojavljajo na območju Švice, in posledicah podnebnih sprememb.

Na strokovnem sejmu se bo mogoče seznaniti z izdelki in storitvami, povezanimi s posameznimi segmenti integralnega obvladovanja tveganj (preventivno delovanje, ukrepanje, sanacija, dobavitelji polizdelkov). Sočasno bodo potekale različne prireditve o sejmskih temah, številna strokovna združenja in interesne skupnosti bodo organizirale informativne prireditve in letne skupščine, različne državne strokovne službe pa bodo udeležence sejma povabile na ogled razstave z naslovom Previdno! Naravne nesreče. En dan sejma bo namenjen širši javnosti, ko se bodo predstavile operativne službe in lastniki stavb.

Okvirni program bo vseboval predstavitev mobilnih sistemov za varstvo pred visokimi vodami in filmski prikaz škodnih dogodkov v Švici.

Več informacij na http://www.olma-messen.ch/wDeutsch/messen/geoprotecta/01_besucher/home/home.php (de/fr)

O tem in onem

Določitev možnih lokacij za gradnjo elektrarn s pomočjo sistema GIS

Z letošnjo nagrado Swiss Mountain Water Award, ki jo podeljuje Mreža za vodo v gorskem svetu, je povezan projekt, ki s pomočjo geografskega informacijskega sistema (GIS) posreduje možne lokacije za gradnjo malih hidroelektrarn v Švici. S kombiniranjem različnih geografskih podatkov, kot so vodna mreža, topografija in količina odtočne vode, pa tudi omejevalnih dejavnikov, kot so zavarovana območja, naravne nesreče ali turistična raba, lahko GIS posreduje ustrezne lokacije in jih tudi nazorno prikaže. Za 60.000 frankov bo na internetu vzpostavljen enostaven in lahko dostopen instrument, ki bo za celotno območje omogočal določitev ustreznih vodotokov.

Vir: <http://www.netzwerkwasser.ch> (de)

Izkoristite priložnost za ogled energijsko varčnih zgradb v Vorarlbergu!

CIPRA Slovenija in CIPRA International vabita na ekskurzijo v avstrijski Vorarlberg, vzorčno regijo na področju energijsko varčne gradnje. Ekskurzija je del projekta climalp, ki promovira energijsko učinkovito gradnjo in sanacijo stavb v alpskem prostoru z uporabo lesa regionalnega izvora. Climalp s tem prispeva k varovanju podnebja ter se zavzema za zdravo in prijetno bivalno okolje.

Kako te cilje v praksi uresničujejo v Vorarlbergu, se lahko prepričate 16. in 17. oktobra 2008. Ogledi bodo potekali pod strokovnim vodstvom, prevod v slovenščino je zagotovljen. Prijave do 1.10. 2008 na: slovenija@cipra.org. Program najdete na: <http://www.cipra.org/sl/CIPRA/cipra-slovenija/novice>

Festival gorske fotografije

Na Mountain Photo Festivalu, ki bo v italijanski dolini Aoste potekal do 21. septembra 2008, si bo mogoče ogledati fotografije pomembnih mednarodnih fotografov, kot so Chris Steele Perkins, Marc Riboud in John Vink, vsi se ukvarjajo z gorsko tematiko. Na fotografijah so gorovja iz vsega sveta, med drugim Mount Fuji, kitajski Huang Shan in himalajsko pogorje, pa tudi ljudje, ki tam živijo, in njihova kultura. V nekakšnem „sociokulturnem obhodu“ so prikazane fotografije najpomembnejših arheoloških izkopavališč mesta Aosta.

Vir: <http://www.mountainphotofestival.com> (en/it)

Širokopasovna mreža za gorske občine na Južnem Tirolskem

Z državno pomočjo bo mogoče nadaljnjih 44 južnotirolskih gorskih občin priključiti na širokopasovno mrežo. Dežela Južna Tirolska je namreč podjetju Telekom zagotovila finančno pomoč tako, da je pokrila njegov primanjkljaj na trgu v prvih treh letih, saj je vključevanje v mrežo širokopasovnega dostopa v gorskih regijah stroškovno zahtevnejše, zaradi manjšega števila končnih odjemalcev pa tudi manj donosno kot na urbanih območjih. Po zaključenih delih, tj. po priključitvi novih občin v mrežo naj bi na Južnem Tirolskem imelo širokopasovni dostop okoli 80 odstotkov gospodinjstev. Vir: http://www.provinz.bz.it/lpa/service/285.asp?redas=yes&aktuelles_action=4&aktuelles_article_id=238334 (de/it)

Prireditve

Strokovni sejem obnovljivih virov energije za profesionalno rabo: **KlimaEnergy 08**. Bolzano/I, 8.-10.10.2008. Jezika: de/it. Organizira: KLIMAENERGY.

Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.fierabolzano.it/klimaenergy2008/index-d.htm> (de/it)

Prometni kongres: **Inovativno prometno načrtovanje in prometna politika za Evropo**. Bressanone/I, 5.-6.9.2008. Jezika: de, it. Organizirajo: TEAM Sepp Kusstatscher, GRÜNE/EFA v Evropskem parlamentu, Cusanus Akademie Bressanone/Brixen, Transinitiative Südtirol.

Več informacij na spletnem naslovu:

http://www.kusstatscher.net/newsdetail_new.asp?IProductID=131467&L=1 (de/it)

Mednarodna ekoremediacijska konferenca (ERM). Celje, 24.-25. 9.2008. Jezika: si/en. Organizirajo: Mednarodni center za ekoremediacije v okviru Univerze v Mariboru, Ekoremediacijski tehnološki center in Podjetje za aplikativno ekologijo – LIMNOS, d.o.o.

Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.ertc.si/> (si/en)

Final Dissemination Workshop: **Water Reclamation and Aquifer Recharge**. Maribor/SI, 5.-6. 9. 2008. Jezik: en. Organizira: Reclaim Water.

Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.reclaim-water.org> (en)

Saj ni res, pa je...

... Naravne sile so krive, da je bila v Tatrah na novo potegnjena državna meja med Slovaško in Poljsko. Reka Biela voda si je namreč prve dni avgusta po močnem deževju poiskala novo strugo. In ker poteka meja po sredini rečne struge, je Poljska na račun Slovaške pridobila dva in pol hektarja zemljišča. Sedaj se organi obeh držav ukvarjajo z dinamiko reke. Na srečo so se Poljaki, sicer v neugodnem položaju, pripravljeni pogajati, Slovaki pa reki tudi niso zamerili njenega muhastega obnašanja. Ostaja lahko le upanje, da reka ne bi nenadoma presahnila, kajti dvomimo lahko, ali bi se bili državi res pripravljeni povsem pokoriti burkam narave in se – združiti ...

Vir: NZZ, 8. avgust 2008